

**CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARRE-
KENING 2018 VAN DE GEMEENTE BEUNINGEN**

1.	Inleiding.....	3
1.1	Doelstelling	3
1.2	Wettelijk kader.....	3
1.3	Procedure	3
2.	Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)	4
3.	Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties	4
4.	Rapportering accountant.....	5
	Bijlage 1: Rechtmatigheid, aanvullende rechtmatigheidscriteria en het getrouwheidsonderzoek	8
	Bijlage 2: Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing	10
	Bijlage 3: Normenkader 2018	11
	Bijlage 4: Communicatie en periodiek overleg	17
	Bijlage 5: Rapportage	18

1. Inleiding

Bij besluit van 28 maart 2017 heeft de gemeenteraad aan Baker Tilly Berk opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in art 213 GW voor de gemeente Beuningen uit te voeren.

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet de gemeenteraad jaarlijks echter nog een aantal zaken nader regelen, hetgeen op hoofdlijnen in dit controleprotocol plaatsvindt.

Object van controle is de jaarrekening 2018 en daarmee tevens het financieel beheer over het jaar 2018, zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen.

De accountant geeft één verklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid af. Vanaf 2005 heeft de gemeente Beuningen zowel een goedkeuring over de getrouwheid als over de rechtmatigheid van de jaarrekening gekregen.

1.1 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening 2018 van de gemeente Beuningen.

1.2 Wettelijk kader

De gemeentewet (GW), art. 213, schrijft voor dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art 197 GW bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de gemeenteraad nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn.

De gemeenteraad heeft op 11 december 2007 de verordening ex art 213 GW voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Beuningen (gewijzigd) vastgesteld. In dit raadsbesluit is het bij de controle te hanteren normenkader in hoofdlijnen vastgelegd. Met dit controleprotocol stelt de gemeenteraad nadere aanwijzingen vast die specifiek van toepassing zijn voor het controlejaar 2018.

1.3 Procedure

In de genoemde verordening ex art 213 GW is in artikel 4, lid 3, de volgende zinsnede opgenomen:

De door de raad ingestelde auditcommissie draagt in overleg met de accountant zorg voor de afstemming voor een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole.

In artikel 2 lid 4 en artikel 7 lid 4 van deze controleverordening zijn ook nog de communicatiemomenten benoemd tussen de raad en de accountant. In artikel 2 betreft het de communicatie voorafgaand aan de accountantscontrole van een boekjaar en in artikel 7 de communicatie (rapportering) tussen de accountant en de raad na afloop van de jaarrekeningcontrole. In bijlage 5 is het communicatietraject nader uitgewerkt.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals in art 213 Gemeentewet is voorgeschreven, zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd worden door de raad benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

1. de **getrouwe** weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
2. het **rechtmatig** tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, **waaronder door middel van dit protocol specifiek aangewezen** interne regelgeving, waarbij gemeentelijke verordeningen niet als zodanig zijn uit te sluiten;
3. de inrichting van het **financieel beheer** en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
4. het **in overeenstemming** zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet;
5. de **verenigbaarheid** van het **jaarverslag** met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) alsmede de Wet op het accountantsberoep bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder (althans voor de controle van de rekening 2018 specifiek aangewezen) gemeentelijke interne regelgeving”, waarbij gemeentelijke verordeningen niet als zodanig zijn uit te sluiten. Voorwaarde voor uitvoering van de rechtmatigheidscontrole door de accountant is de beschikbaarheid van een toetsingskader voor de interne regelgeving van de gemeente, door de raad per verordening c.a. vast te stellen (bijlage 4).

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie¹. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. De gemeenteraad mag de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de accountantsverklaring.

De minimumeisen zijn:

	Strekking accountantsverklaring:
--	----------------------------------

¹ Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kunnen andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen worden toegepast. Met name door toepassing van cijferanalyse (verbandcontroles) kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$>1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$>3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren (professional judgement). De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professional judgement.

De definitie van de goedkeuringstolerantie is:

“Het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.”

Het gaat om de grenswaarde waar beneden de in aanmerking te nemen fouten of onzekerheden moeten blijven om een goedkeurende accountantsverklaring te kunnen krijgen. Als deze grenswaarde wordt overschreden komt de categorie “accountantsverklaring met beperking”. De daarbij gebruikte terminologie, aanvullend op de tekst die bij een goedkeuring wordt gehanteerd is bij fouten: “met uitzondering van” en bij onzekerheden: “onder voorbehoud van”. Bij nog grotere fouten ($\geq 3\%$) komt bij fouten de categorie “afkeurende accountantsverklaring” en bij onzekerheden ($\geq 10\%$) de categorie “oordeelonthouding”.

De **goedkeuringstolerantie** is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring. Het is goed om op deze plaats te herhalen, dat uw raad in de meergenoemde vergadering van 11 november 2003 heeft besloten om terzake van de goedkeuringstolerantie “niets extra’s te regelen, dat wil zeggen de wettelijke normen aan te houden.” Op basis van de (primaire) begroting 2018 van de gemeente betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 570.000,- en een totaal van onzekerheden van circa € 1.720.000,- de goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet zullen aantasten.

Naast de goedkeuringstoleranties wordt onderkend de **rapporteringstolerantie**. Deze kan als volgt worden gedefinieerd:

“De rapporteringstolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie.”

Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. De rapporteringstolerantie kan, conform de gebruikelijk in de gemeente Beuningen gehanteerde systematiek worden gesteld op 10% van de hierboven omschreven goedkeuringstolerantie (foutenmarge), dus op een bedrag van € 57.000,-. De rapporteringstoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die de raad specifiek nader terug wil zien, zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt. Voorgesteld wordt om het hiervoor genoemde bedrag van € 57.000,- als rapporteringstolerantie vast te stellen.

4. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

Interim-controles

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een verslag, genaamd Managementletter, uitgebracht aan het college en in afschrift aan het MT. Bestuurlijk relevante zaken worden – op grond van de overeengekomen rapportage wensen - ook aan de gemeenteraad gerapporteerd.

Verslag van bevindingen met betrekking tot de jaarrekeningcontrole

Overeenkomstig de gemeentewet wordt omtrent de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan de raad en in afschrift aan het College van Burgemeester en Wethouders.

In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaarden criterium, etc.).

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert zo nodig ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Accountantsverklaring

In de accountantsverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze accountantsverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Bijzondere onderwerpen accountantscontrole 2018

De accountant zal bij zijn controle op de jaarrekening 2018 nader ingaan op de volgende onderwerpen (worden tijdens de vergadering van de auditcommissie op 27 juni vastgesteld):

-
-

Bijlagen:

1. Rechtmatigheid, aanvullende rechtmatigheidscriteria en het getrouwheidsonderzoek
2. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

3. Normenkader 2018
4. Communicatie en periodiek overleg
5. Rapportagemomenten

Bijlage 1: Rechtmatigheid, aanvullende rechtmatigheidscriteria en het getrouwheidsonderzoek

Voor de interne controle zijn een aantal criteria van toepassing. Deze criteria hebben betrekking op de getrouwheid en rechtmatigheid. Voor getrouwheid moet voldaan zijn aan 6 criteria. Om aan rechtmatigheid te voldoen moet automatisch aan deze 6 criteria worden voldaan, alsmede 3 aanvullende criteria. Deze zijn hieronder benoemd.

- Getrouwheid:
 1. Volledigheids criterium (alle te verantwoorden opbrengsten zijn verantwoord)
 2. Valluterings criterium (het tijdstip van de betalingen en de verplichtingen is juist)
 3. Leverings criterium (de geleverde goederen of diensten zijn juist)
 4. Calculatie criterium (de vastgestelde bedragen zijn juist vastgesteld en/of berekend)
 5. Adresserings criterium (de betaling is gedaan aan de juiste persoon of organisatie)
 6. Aanvaardbaarheid criterium (de financiële beheershandeling pas binnen de gestelde kaders)
- Rechtmatigheid:
 7. Het begrotings criterium
 8. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
 9. Het voorwaarden criterium.

Ad 7. Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals deze zijn weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is – voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft - mogelijk sprake van onrechtmatige financiële beheershandelingen. De financiële beheershandeling die deze begrotingsoverschrijding veroorzaakt, kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van de gemeenteraad zoals deze is geregeld in de Gemeentewet. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid. Bij hogere lasten dan was begroot, zal bijvoorbeeld worden beoordeeld of deze worden gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen van welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de raad.

Ad 8. Gemeenten zullen een beleid ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik moeten hebben. Het is aan te bevelen dat het college zich in het jaarverslag en/of de toelichting op de jaarrekening verantwoordt over de opzet, de uitvoering en de resultaten van het M&O-beleid. Indien een gemeente geen toereikend M&O-beleid ten aanzien van een regeling voert, is er geen sprake van een verantwoord financieel beheer ten aanzien van die regeling. Indien bij een toereikend M&O-beleid dat in voldoende mate is uitgevoerd toch een belangrijke (materiële) onzekerheid – die inherent is aan de regeling – met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven of ontvangsten blijft bestaan en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven.

Ad 9. Besteding en inning van gelden door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wet- en regelgeving. De gestelde voorwaarden hebben in het algemeen betrekking op:

- De omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project;
- De heffings- en/of declaratiegrondslag;
- Normbedragen (denk aan hoogte en duur);
- De bevoegdheden;
- Het voeren van een administratie;
- Het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken;
- Aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d.

De precieze invulling verschilt per wet respectievelijk regeling respectievelijk verordening.

De drie meest recente criteria zijn hieronder nader uitgewerkt.

Met betrekking tot het begrotingscriterium:

Via de door de raad vastgestelde financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet is nader uitgewerkt hoe moet worden bepaald of de lasten binnen de omschrijving van de activiteiten en het bijbehorende bedrag van het programma passen.

Met betrekking tot het M&O-criterium:

Door de raad is in verschillende verordeningen en besluiten een M&O beleid vastgesteld. Voor bestaande procedures wordt getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik- en oneigenlijk gebruik worden genomen. Daarbij is vooronderstelling gerechtvaardigd dat binnen de belangrijkste procedures reeds (informeel) adequate maatregelen zijn getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording.

Met betrekking tot het voorwaardencriterium:

Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen. Met het vaststellen van de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets door de accountant in dit controleprotocol wordt het voorwaardencriterium nader uitgewerkt. Uitgangspunt daarbij is dat vooralsnog het huidige informele beleid wordt bekrachtigd en er met name jegens derden niet met terugwerkende kracht strengere normen zullen worden toegepast.

Bijlage 2: Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidtoetsing

Ten aanzien van de accountantscontrole op getrouwheid en rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2018 wordt voorgesteld de controle als volgt in te richten:

- 1 Voor het verkrijgen van een “getrouwheidsverklaring” dienen in de controle - naast de bestaande 6 criteria – voor zover mogelijk en relevant ook de nieuwe criteria te worden betrokken, echter alleen voor zover het gaat om directe financiële beheershandelingen, te weten:
 - **begrotingscriterium**, voorkomen van overschrijdingen, tijdige melding daarvan, verwerken van mogelijke overschrijdingen in de najaarsbijstelling (formele begrotingswijziging) en indien dit in tijd gezien niet meer mogelijk is het in de jaarrekening opnemen met een duidelijke toelichting. Dit laatste is alleen mogelijk voor overschrijdingen die passen in het vigerende raadsbeleid. Van belang is nog wel, dat in de gemeente **Beuningen** de begroting is geautoriseerd op programmaniveau zodat onder- en overschrijdingen op productniveau geen gevolgen hebben voor het oordeel van de accountant
 - **M & O criterium**, een verifieerbare check op de toepassing van interne procedures, waarbij wordt gekeken of de door derden verstrekte gegevens juist en volledig zijn (=misbruik) en of er geen (rechts)handelingen zijn verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling (=oneigenlijk gebruik). Te denken valt in deze aan het verstrekken van uitkeringen, subsidies of verlenen van kwijtschelding.
 - **Voorwaardencriterium**, met inachtnaam van de hiervoor onder punt 4 gegeven invulling van dit criterium.

De accountant zal hierbij nauw samenwerken met de controllers van de gemeente omdat net als bij de getrouwheidscontrole ook bij de rechtmatigheidstoetsing een goed niveau van voorbereidende interne controle wordt verondersteld.

- 2 De naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom “Wetgeving extern” van de “Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidcontrole bij gemeenten” is opgenomen (bijlage 3 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Het betreft hier vooral de naleving van Europese regelgeving voor aanbesteding en staatssteun.
- 3 Binnen de interne regelgeving worden uitvoeringsbepalingen niet geacht te vallen onder de financiële rechtmatigheid. Voorkomen moet worden dat deze formele vereisten met terugwerkende kracht extra aandacht zou moeten worden besteed. Dan wordt daarmee zowel richting derden als naar de eigen uitvoeringsorganisatie een bestaande praktijk aangescherpt. Dit kan botsen met rechtsbeginselen als gewekt vertrouwen en gewoonterecht. Hiermee wordt bedoeld op de volgende omstandigheid. In verordeningen staan ook vaak bepalingen die momenteel niet worden benut voor het betalen van het met derden af te rekenen bedrag voor een subsidie/uitkering dan wel belasting/heffing/verrekening. Dit zijn uiteraard formele aspecten die het directe "recht" niet aantasten, maar bijvoorbeeld wel extra waarborgen bieden tegen misbruik of oneigenlijk gebruik danwel nuttig zijn voor een efficiënte afhandeling.

Bijlage 3: Normenkader 2018

Wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidcontrole bij de gemeente Beuningen

Programma	Producten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Werk en inkomen	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	Participatiewet Bbz 2004 IOAW IOAZ Sociale en fiscale wetgeving	Verordening cliëntenparticipatie gemeente Beuningen 2012 Terugvordering op maat, plan van aanpak. Beleidsregel bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW/IOAZ 2015 Beleidsregels terugvordering en verhaal WWB, IOAW, IOAZ en WMO Beleidsregel individuele studietoelage Beuningen 2015 Model verordening individuele inkomensvoorziening Beuningen 2015 Verordening Individuele studietoelage Participatiewet Beuningen 2015 Beleidsregels bijzondere bijstand 2018 Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Verordening Meedoen 2015 Verordening tegenprestatie
	Sociale werkvoorziening	Participatiewet WSW	Re-integratieverordening Participatiewet Rijk van Nijmegen Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen
	Gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid		Beleidsregels schuldhulpverlening 2018-2022
	Re-integratie en participatievoorzieningen Participatiewet	Wet inburgering ROA/VTV Participatiewet	Verordening inburgering 2012 Beleidsregel inkomen Participatiewet 2015 Beleidsregels wet taaleis 2016
Jeugd	Kinderdagopvang	Wet basisvoorziening kinderopvang Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	Gemeenschappelijke regeling gezondheidszorg regio Nijmegen Beleid Kinderopvang en Peuterspeelzalen Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
	Individuele voorzieningen natura jeugd, Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd, Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	Jeugdwet Besluit jeugdwet	Verordening subsidie jeugdhulp 2016 Financieel besluit gemeente Beuningen WMO 2017 en Besluit nadere regeling Jeugdhulp gemeente Beuningen 2017 Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2018
Maatschappelijke on-	Vreemdelingen	Vreemdelingenwet	

Programma	Producten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
dersteuning	WMO 2014, Maatwerkvoorzieningen Natura materieel WMO, Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel WMO, Opvang en beschermd wonen Wmo, Algemene voorziening Wmo en Jeugd, Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd, PGB Wmo en Jeugd, Openbare gezondheidszorg	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) Wet langdurige zorg (WLZ) Zorgverzekeringswet	Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Beuningen 2015 Algemene Subsidieverordening 2017 Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2018
Educatie en welzijn	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs, Volwasseneducatie, Vormings- en ontwikkelingswerk	Welzijnswet Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen Wet op het primair onderwijs Wet op het basisonderwijs Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOA) Onderwijs in allochtone levende talen (OALT) Wet op het voortgezet onderwijs Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek Wet educatie- en beroepsonderwijs	Algemene Subsidieverordening Beleidsregels subsidieverlening Verordening Inrichting Antidiscriminatievoorziening Verordening leerlingenvervoer 2014 Beleidsregel meetinstrument reisafstand leerlingenvervoer Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
	Openbaar bibliotheekwerk, Kunst, Musea		Algemene subsidieverordening
	Sport, Groene sportvelden en terreinen		Algemene subsidieverordening Beleidsregels subsidieverlening Verordening verduurzaming sportaccommodaties en maatschappelijke vastgoed
	Natuurbescherming, Openbaar groen en openluchtrecreatie, Overige recreatievoorzieningen	Boswet Kaderwet LNV subsidies Wet op het specifiek cultuurbeleid	Algemene subsidieverordening Bomenverordening 2012 Besluit aanwijzing hondenuitlaatplaatsen 2016
	Lijkbezorging	Wet op de lijkbezorging	Verordening lijkbezorgingsrechten 2018 Tarieventabel lijkbezorgingsrechten
Omgeving	Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	Wegenverkeerswet 1994 Besluit administratieve bepalingen wegverkeer Wet personen vervoer Regeling gehandicaptenparkeerkaart	Wegsleeperverordening
	Waterkering, afwatering en landaanwinning	Waterwet	
	Milieubeheer	Wet milieubeheer Wet belastingen op milieugrondslag	Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater Subsidieverordening afkoppelen hemelwaterafvoer Beleidsregels stoken in de openlucht
	Ruimtelijke ordening	Wet ruimtelijke ordening Besluit op de ruimtelijke ordening Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)	Mandaatbesluit Omgevingsdienst Regio Nijmegen Procedureverordening voor advisering en tegemoetkoming in planschade Verordening drempelbedrag planschade WRO

Programma	Producten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
			Verordening tot wijziging van het recht als bedoeld in art.49, 3 ^e lid, WRO Bouwverordening Wabo-projectbesluit, lijst categorieën Verklaring van geen bedenkingen Legesverordening 2018 Algemene tarieventabel leges Tarieventabel Normatieve bouwkosten Welstandstarieven kosten advisering Gelders Genootschap Lijst van uitgezonderde categorieën evenementen Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Nota grondbeleid Beleidsregels intrekken omgevingsvergunning voor de activiteit bouw Beleidsregels functieverandering Buitengebied Beleidsregels geluidhinder artikel 4:6 Beleidsregels nota ruimtelijke kwaliteit Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht. Beleidsregels uitvoeringsbeleid vergunningen, toezicht en handhaving 2016 - 2020
	Woningexploitatie / woningbouw, Stads- en dorpsvernieuwing, Overige volkshuisvesting	Leegstandswet Woningwet Huurprijzenwet woonruimte Huisvestingswet Huurwet Huursubsidiewet Besluit woninggebonden subsidies Wet bevordering eigen woningbezit Monumentenwet 1988	Beleidsregels kamerverhuur Wet markt en overheid / Mededingswet, lijst van economische activiteiten in het algemeen belang Huisvestigingsverordening Algemene Subsidieverordening Erfgoedverordening en restauratiesubsidieregeling Verordening starterslening Verordening blijverslening Verordening duurzaamheidslening. Beleidsregels gewenste stedenbouwkundige structuur
	Afvalverwijdering en - verwerking	Gemeentewet Wet Milieubeheer	Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Tarieventabellen reinigingsheffingen Gemeenschappelijke Regeling MARN
	Riolering	Gemeentewet Wet op de waterhuishouding Waterleidingwet Wet Milieubeheer	Verordening rioolheffing Verordening ondergrondse infrastructuur
Openbare orde en veiligheid	Brandweer en rampenbestrijding	Brandweerwet 1995 Gemeentewet	Gemeenschappelijke Regeling Hulpverlening en Veiligheid Gelderland Zuid Brandbeveiligingsverordening
	Openbare orde en veiligheid	Gemeentewet Winkeltijdenwet Algemene wet bestuursrecht Drank- en horecawet	Algemene plaatselijke verordening (APV) Beleidsregels toezicht- en handavingsbeleid Verordening winkeltijden Verordening als bedoeld in artikel 7, lid 2 van de Zondagswet

Programma	Producten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
		Wet op de kansspelen Telecommunicatiewet Woningwet Wet Ruimtelijke ordening	Verordening seksinrichtingen . Sexinrichtingen, nadere regels Beleidsregels loting vergunning sexinrichting Beleidsregel nuloptie coffeeshops Beleidsregels vergunningverlening circussen Beleidsregels terrassen Protocol gevonden en vermiste dieren Beleidsregels standplaatsen Beleidsregels zendmasten, GSM-masten, antennebeleid
Bestuur en algemene ondersteuning	Bestuursorgaan, Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	Grondwet Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Besluit Accountantscontrole Wet gemeenschappelijke regelingen Algemene Wet Bestuursrecht Invorderingswet Uitvoeringsregeling invorderingswet Fiscale wetgeving Wet openbaarheid bestuur Ambtenarenwet Sociale verzekeringswetten CAR/UWO Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers	Financiële verordening gemeente Beuningen (art. 212 Gemeentewet) Controleverordening gemeente Beuningen (art. 213 Gemeentewet) Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 213a Gemeentewet) Delegatie- en mandaatbesluit Verordening interne en externe klachtenbehandeling Regeling melding vermoeden misstand Nota reserves en voorzieningen Nota waardering en afschrijving vaste activa Nota risicomanagement en weerstandsvermogen Verordening elektronische bekendmakingen Beleidsregels gevonden voorwerpen Inspraakverordening Klokkeluidersregeling Gedragscode bestuurlijke integriteit collegegelden Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders Verordening regelende de instelling van de gemeentelijke erepenning Archiefverordening Verordening op de ambtelijke bijstand Verordening rechtspositie wethouders, raad- en commissieleden Arbeidsvoorwaardenregeling Gemeente Beuningen Werkkostenregeling Verordening op de vertrouwenscommissie tot herbenoeming burgemeester
	Burgerzaken / Baten secretarieleges burgerzaken	Burgerlijke wetboek Gemeentewet Wet rechten burgerlijke stand Paspoortwet Reglement rijbewijzen Wet bescherming persoonsgegevens	Legesverordening Algemene tarieventabel leges Verordening naamgeving en nummering (adressen) Beleidsregels wet Bibob Beleidsregels tegemoetkoming onkosten bij wijziging straatnaam of huisnummering (adressen) Gemeenschappelijke regeling belastingkantoor Verordening gegevensverstrekking BRP Privacyreglement GBA Reglement gegevensverstrekking
	Bestuurlijke samenwerking	Wet gemeenschappelijke regelingen	
	Bestuursondersteuning raad en re-	Gemeentewet	Gedragscode bestuurlijke integriteit raad- en commissieleden

Programma	Producten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
	kenkamer (functie)	Algemene wet bestuursrecht Wet dualisering gemeentebestuur	Reglement van orde van de raad Verordening op de raadscommissies Verordening auditcommissie Verordening Rekenkamer Verordening commissie bezwaarschriften (Awb) Verordening inzake de commissie herbenoeming burgemeester Reglement van orde voor de raad Verordening voor de Kunstadviscommissie Reglement voor de commissie naamgeving openbare ruimten Regeling bezwarencommissie personeelsaangelegenheden Verordening functioneringsgesprekken burgemeester en raad Verordening werkgeverscommissie. Verordening rechtspositie wethouders, raad- en commissieleden
	Algemene uitkering, Algemene baten en lasten	Gemeentewet Algemene wet Bestuursrecht Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	
	Uitvoering Wet WOZ, Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	Gemeentewet Wet waardering Onroerende Zaken Wet Mulder administratiefrechtelijke heffingen	Beleidsregel Regeling Munitax Verordening onroerende zaakbelasting Beleidsregels regeling gemeenschappelijk belastingkantoor Beleidsregels parkeerontheffingen blauwe zone Verordening toeristenbelasting Forensenbelasting 2017 Beheersverordening begraafplaatsen Haaghove Verordening Hondenbelasting Marktverordening Verordening op marktgelden Verordening precariobelasting Tarieventabel precariobelasting Verordening reclamebelasting Reclamebeleid Verordening bedrijfsinvesteringszone centrum gemeente Beuningen 2017-2021
Onroerende zaakbelasting	Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers, Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	Gemeentewet Wet waardering Onroerende Zaken	Beleidsregel Regeling Munitax Verordening onroerende zaakbelasting Beleidsregels regeling gemeenschappelijk belastingkantoor
Overige eigen middelen	Handel, ambacht en industrie	EU-aanbestedingsregels	Beleid inkoop en aanbesteding Delegatie- en mandaatbesluit Algemene inkoopvoorwaarden gemeente Beuningen
	Nutsbedrijven	Telecommunicatiewet	
	Bouwgrondexploitatie	Wet ruimtelijke ordening	Nota grondbeleid
	Overige financiële middelen, Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	Wet financiering decentrale overheden Wet schatkistbankieren Wet HOF	Treasurystatuut

Bijlage 4: Communicatie en periodiek overleg

Onderstaand is de overlegstructuur in een communicatiematrix vastgelegd voor het boekjaar 2018. Uit oogpunt van doelmatigheid heeft het de voorkeur zoveel mogelijk gesprekken te combineren. In het kader van het bestuurlijk overleg en de rapportage zijn de volgende contacten tussen de accountant en het bestuur en management als regel van toepassing.

	Aantal per jaar	Toelichting
Afstemmingsplatform		De gemeenteraad is opdrachtgever van de accountant. Het afstemmingsplatform is het aanspreekpunt voor de accountant voor de opdrachtformulering. Met dit platform zal voorafgaand aan de controle een overleg plaatsvinden om te komen tot een afstemming inzake de nadere invulling van de controle-opdracht. Eventuele tussentijdse belangrijke bijstellingen van de controle zullen tussentijdse worden teruggekoppeld naar het platform. Daarnaast zullen de bevindingen van de eindejaarscontrole (op basis van het concept en definitief rapport van bevindingen) worden besproken in het platform.
Griffier		Met de griffier vindt overleg plaats over de opdrachtverstrekking: informeel voortgangsoverleg naar behoefte.
Gemeentesecretaris/ (concern) controller	Periodiek	De gemeentesecretaris en (concern)controller zijn voor de accountant belangrijke gesprekspartners binnen de gemeentelijke organisatie. Bijeenkomsten: pre-audit gesprek, de bespreking van de bevindingen van interim-controle (op basis van de concept managementletter) en de eindejaarscontrole (op basis van het concept rapport van bevindingen).
Financieel management	Minimaal drie	Het financieel management is voor de accountant het eerste aanspreekpunt. Er zijn drie natuurlijke momenten: het pre-audit gesprek, de bespreking van de interim-controle en van de eindejaarscontrole. Daarnaast kan naar behoefte worden gekozen voor tussentijdse voortgangsgesprekken.
Afdelingen	PM	Binnen de afdelingen zal, in het kader van onze controle, nader overleg van toepassing kunnen zijn met de directeurs/ managers en verantwoordelijken voor de relevante primaire processen.
Portefeuillehouder Financiën	Drie	Pre-auditgesprek, bespreking bevindingen interim-controle en eindejaarscontrole.
College van burgemeester en wethouders en gemeenteraad	PM	Op verzoek zal de accountant verschijnen in de vergaderingen van college en gemeenteraad.

Bijlage 5: Rapportage

De volgende standaard rapportagemomenten worden onderkend:

Rapportage	Tijdstip	Inhoud	Gericht aan
Managementletter dan wel Verslag van bevindingen interim-controle	Na afronding van de interim-controle.	Mogelijke risico's, verbeter- en aandachtspunten betreffende de processen en procedures (beheersingsstructuur), beheersing specifieke subsidiestromen evenals overige van belang zijnde onderwerpen. Voortgang groeiproces invoering rechtmatigheid.	College (ter kennisname) en Raad (hoofdpijnen)
Verslag van bevindingen	Na afronding van de controle van de jaarrekening.	Wettelijk: De vraag of inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Daarnaast resterende fouten, onzekerheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met afgesproken rapporteringstoleranties. Relatie tussen de controletolerantie ingevolge controleverordening en de feitelijke bevindingen.	Raad
Accountantsverklaring	Na afronding van de controle van de jaarrekening.	Het oordeel over de mate waarin de gemeenterekening een getrouw beeld geeft i.o.m. verslaggevingsvoorschriften en voldoet aan de eisen van rechtmatigheid.	Raad